

Foundation Helias section Czech and Slovakia

Bernhardstraat 47-2
6707 CK Wageningen
cboogerd @ telfort.nl

Helias Bulletin pro Čechy a Slovensko

2017-1 –

Sněhové radovánky ve svobodné školce studnička v Košicích na Slovensku

Dostáváte Zpravodaj pro Čechy a Slovensko, s informacemi, zprávami, a termíny kurzů v prvním čtvrtletí 2017. Zpravodaj je rozesílán zájemcům v Nizozemsku, v Čechách a na Slovensku. Mira Hašková zajišťuje překlad do češtiny jako dobrovolnice

Prosba o podporu

Každý příspěvek je velmi vítán, v době kdy je stále těžší „navazovat konečky k sobě“. Snažíme se s malými náklady vykonat mnoho v Čechách a na Slovensku, ale musí se stále pokračovat se sháněním prostředků. Můžete pomoci – například poskytnutím výnosu z bazárku, nebo z prodeje našich hezkých uměleckých pohledů. Práci v Čechách a na Slovensku můžete přímo podpořit na:

IBAN: NL58 INGB 0000 4032 72 od Stichting Helias/ Tsjechië en Slowakije - De Bilt.

Na tento účet můžete také přispět na různé speciální aktivity, když u Vašeho daru uvedete pro koho je určen. Například školky v Bratislavě nebo v Košicích, které musejí vycházet bez jakékoli podpory.

Vaše příspěvky umožňují naši práci!

Předem srdečný dík

Slovensko

25 let waldorfské pedagogiky na Slovensku !

Také na Slovensku je to už 25 let, co jsme začali s kurzy a přednáškami. První návštěva byla v březnu 1991. V prosinci 1990 jsme společně se Sdružením Svobodných škol pozvali do Nizozemska delegaci, tehdy ještě federálního parlament, aby se seznámili s pluriformitou tohoto vzdělávacího systému. V lednu 1991 nám bylo pozvání opětováno v parlamentu v Praze kde jsem dostal možnost přenášet o sociální trojčlennosti a o pedagogice svobodné školy. V březnu 1991 mě pozval zaměstnanec slovenského ministerstva školství do Bratislavy. Následně jsem navštívil Spišskou Novou Ves na východním Slovensku a tam jsem měl první přednášku pro 120 účastníků. Následovalo pozvání k vedení orientačního kurzu. Tímto nám bylo umožněno uspořádat v červnu 1991 první velký letní kurz ve Spišské Nové Vsi pro 80 účastníků. Moji spolupřednášející byli: Jan Alfrink, Brit Dijkerman, Renate Koker, a Marita Schneider z USA.

Pracovní skupina v prvním letním kurzu na Slovensku – Spišská Nová Ves – červenec 1991

Následovalo ještě mnoho kurzů, návštěv škol a vzdělávacích seminářů.

V roce 1995 začal první ročník tříletého vzdělávání pro učitele základních škol a školek společně. O dva roky později se dosáhlo spolupráce s Komenského Univerzitou v Bratislavě pro učitele základních škol a s Metodickým Centrem v Banské Bystrici, pro učitelky mateřských školek. Tak získalo vzdělávání oficiální charakter. Deset let později, v roce 2005 jsme předali vedení slovenským přátelům, kterým dále pomáhali Christian Ohlendorff a Brigitte Goldmann.

Rozvoj škol probíhal těžce. Různé snahy o zakládání škol a školek končily nezdarem. Byl zde silný odpor vlády a katolické církve. Iniciativy pro založení svobodných škol byly v Košicích, Vrútkách a Závadce. Z různých interních a externích důvodů nebyly udržitelné. Také byly snahy o založení svobodných škol a školek ve Spišské Nové Vsi, Košicích, Bratislavě, Žilině, Turčianském Petru, Žďáru nad Hronom, Banské Bystrici, Breznu. Tu a tam pracovali učitelé s "elementy" svobodné školy. Do všech těchto škol a školek, dokud se udržely, jezdili učitelé z Nizozemska ve spolupráce s Nadace Helias.

Trvalo do roku 2000, než mohla začít první svobodná škola a školka v Bratislavě jako experiment. Škola byla konečně uznána teprve v roce 2013. Její odnož v Košicích byla osamostatněna minulý rok. Svobodné školky v Košicích a Bratislavě (2) stále uznány nejsou a pracují proto bez státní finanční podpory. Zájem je však velký, je zde několik nových iniciativ, které chtějí začít s další školou nebo školkou. Přejeme jim mnoho úspěchů!

Svobodné školy na Slovensku

Nový ministr školství

V minulém buletinu jsem psal o březnových volbách, nové vládě a novém ministru školství: nestraník Plavčan, bývalý generální ředitel resortu vysokoškolského vzdělávání na ministerstvu. Měl dobré vazby se soukromými školními organizacemi, takže bylo naděje, že bude více otevřený alternativnímu vzdělávání.

Jeví se, že tomu tak skutečně je. Zatím dal na vědomí, že hodlá dělat pro alternativní vzdělávání více. Minulý rok ještě rozhodlo ministerstvo o uznání svobodné školy v Bratislavě a Košicích, s tím, že se bude jednat pouze o tyto dvě školy. Nyní probíhají rozhovory a snahy pohnout ministerstvo k tomu, aby umožnilo waldorfské vzdělávání i v dalších školách. V květnu navštívil svobodnou školu v Bratislavě státní sekretář Peter Krajňák. Je naděje znovu otevřít dialog o omezujícím rozhodnutí po experimentu, který trval 14 let. Doufejme, že se dostane také více prostoru iniciativě pro založení lycea v Bratislavě

Asociace svobodných škol na Slovensku

Tím, že se škola v Košicích stala samostatnou, změnila se také její role. Dříve byla součástí jediné školy v Bratislavě, nyní jsou to dvě samostatné školy a eventuálně přibudou další. Spojení by už tedy nebylo logické. Proto jsou školy společně zastupovány asociací, také u ECSWE a IAO. Renata Blaschke z Košic byla zvolena novou předsedkyní.

Asociace bude mít také víc práce s vedením nových iniciativ, které chtějí být uznané jako waldorfské školy a školky.

Svobodná škola v Košicích

Svobodná škola v Košicích pracuje už 5. školní rok. Od září konečně jako samostatná, oficiálně uznaná škola. Z několika důvodů zde chtějí otvírat nové třídy ob jeden rok. Miroslava Lešinská se v září s nadšením chopila poslání třídní učitelky v první třídě s 23 dětmi. Tento školní rok má tedy první, třetí a pátou třídu. Také do vyšších tříd děti pomalu přibývají. Do družiny se našla nová kolegyně Katka Gecelovská Kolegium se dále rozšiřuje o učitele cizích jazyků. V první třídě se děti budou učit mimo jiné ruštinu.

V létě se pilně pracovalo na výměně podlahových krytin. Tu bylo možné zrealizovat díky finančním darů od rodičů. Spolupráce se svobodnou školou v Bratislavě pokračuje. Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/skola>

Svobodná škola v Bratislavě

Svobodná škola v Bratislavě dostala minulý rok konečně schválení, po patnácti letech dobré práce. Zájem o školu je obrovský. Škola zdaleka nemůže přijmout všechny zájemce. Budoucí první třída je již také naplněna 25ti dětmi. Nyní, když škola již není jedinou na Slovensku, mění se také její vztah se slovenskou Asociací. Slavomir Lichthart se chce starat o dobré propojení.

Více informací o škole: <http://waldorfskaskola.sk>

Nová iniciativa v Bratislavě

Stávající svobodná škola v Bratislavě již nemůže přijmout všechny zájemce.. Minulý školní rok se ještě nepodařilo zahájit provoz nové školy. Jednání s ministerstvem bylo velmi zatuhlé. Nyní zde přece jen začala pracovat iniciativa, která použije školní budovu, kde současná škola kdysi začínala. Možnost užívání této budovy je však pouze na jeden rok, takže se musí hledat dál. Je přihlášeno zatím 10 dětí, a předpokládá se, že brzo přibudou další. Alena Baranová, Janka Salvová a Dušan Knezovič jsou vedoucími této iniciativy. Probíhá zde dobrá spolupráce se současnou svobodnou školou. Pravidelně jsou přednášky a dílny pro potencionální zájemce z řad rodičů. Více informací: slobodakvychove@gmail.com

Mateřské školy na Slovensku

Nyní zbývají na Slovensku jen tři waldorfské školky. Školky stále nejsou nadřízenými orgány uznané a musí proto finančně vycházet bez státní podpory. O nový start se pokouší iniciativa v Senci, v sousedství Bratislavy. Dále jsou aktivity pro děti ve Zvolenu a v Žilině, jako loutkové divadlo, ruční práce a eurytmie.

Jablonka v Bratislavě bude Hájanka.....

Jablonka pracovala v rodinném domku v Bratislavě, se dvěma třídami, s 16ti a 20ti dětmi. Po několika letech nejistoty, našla nyní Jablonka nové umístění. Školka se přestěhovala na Petržalku, čtvrt' na jižním břehu Dunaje. Tam našli místo ve společenském centru, a dostala nové jméno: „Hájanka“. Hájanka má zatím skupinu deseti dětí ve věku 2,5-4,5 a skupinu třinácti dětí ve věku 4,5-6,5 let.

Museli zde pilně pracovat na přípravě prostor, také kvůli schválení úřady. Ještě zde není možnost připravovat vlastní obědy, ty jsou sem dováženy od jinud. Doufají zde, že v létě bude zrealizováno rozšíření kapacity kuchyně a ještě několik dalších vylepšení, venku i uvnitř.

Přejeme jim hezkou budoucnost v novém působišti. Webové stránky Hájaneky : <http://hajanka.sk>

Studnička v Košicích

Také Studnička to má finančně těžké, protože není dotována. Tuto školku můžete podpořit na účtu Stichting Helias. Jsou potřeba peníze na různé materiály, na nájemné a do školního fondu pro rodiče, kteří nemohou platit školné. Učitelky zde pracují za minimální mzdu, mnoho práce dělají dobrovolníci, maminky pomáhají v kuchyni, aby se měly redukovat školné, jedna učitelka pracuje bez honoráře a za to nemusí platit školné svým dětem. Potřebovali by zde ještě jednu placenou sílu, ale nejsou na to prostředky. Je obdivuhodné, co zde za těchto podmínek dokážou a s jakým nadšením. Od září 2014 se školka přidala k základní škole. Jsou zde nyní dvě oddělení v jednom křídle budovy, kde dále sídlí ekonomická akademie.

Kurz prohlubování pro učitelky mateřských školek v Košicích

Učitelky Katarina, Anna, Lidia a Janka, s nimiž začal níže podepsaný pracovat v roce 2014 na novém prohlubovacím cyklu, který bude pokračovat průběhu celého roku. Také další učitelky jsou vítány. Bude se pokračovat na téma:

1. Prohlubování vlastních schopností vnímání a porozumění dítěti.
2. Rozvíjení vhodných formu za konference o děti.

V květnu se začalo pracovat s novým tématem: „Rozvoj řeči dítěte v souvislosti s výchovou.“ Více informací: <http://kosice.iwaldorf.sk/>

Hviezdička v Bratislavě

Hviezdička funguje v rodinném domku s velkou zahradou v Bratislavě a má dvě skupiny dětí, rozdělené podle věku. Odpoledne se skupiny spojují. Tento rok navštěvuje školku 37 dětí. Domácí atmosféra působí na děti pozitivně. Bohužel, není možné přijmout všechny. Také zde je tedy velký zájem, navzdory školnému. Také pravidelně přijíždějí na návštěvu stážisté i z České republiky. Více informací : Hviezdicky.iwaldorf.sk

Jazierka – Senec

I v Senci u Bratislavy začala fungovat nová skupinka Jazierka. Zapsáno je 16 dětí, ale ne všechny docházejí denně. Zatím školka funguje u Uly Belianské doma. Hledá se větší prostor, kam by mohlo chodit víc dětí. Od září zde posílila kolegium Andrea Farkasová, která již léta pracovala v Hviezdičce v Bratislavě.

Kremienok – nová iniciativa v Prievidze

Od srpna pracuje skupinka rodičů a učitelky Erika Galanská en Elena Petrašová společně na tom, aby v Prievidze znovu fungovala školka, kterou zde vedla Elena Petrašová a která to před několika lety, po devítileté práci musela vzdát. Nová iniciativa zorganizovala na podzim několik schůzek a akcí pro zainteresované rodiče. Také našla pěkný objekt, který bude od prosince upravovat. Přejeme této iniciativě mnoho úspěchů!

Návštěvy

- V říjnu 2015 byla Dina Kerkstra z Leidenu naposledy na týdenní návštěvě Hviezdičky v Bratislavě. Dina I školka je spokojená s úrovní a další vedení nepovažuje za potřebné. Tak to je prima!
- V květnu proběhla návštěva níže podepsaného ve školce v Košicích a následně prohlubující seminář pro učitelky.
- Brigitte Goldmann z Vídně vede nový vzdělávací kurz pro učitelkymateřských školek, který se koná v Jablonce v Bratislavě. Navštěvuje školku tedy pravidelně

Vzdělávání pro učitelky mateřských školek a učitele základních škol

V září bylo 2013 zahájeno tříleté studium pro učitelky mateřských školek, vedené Blankou Lichtnerovou a Martinou Lachmannovou, ve spolupráci s Brigitte Goldmann z Vídně. Toto vzdělávání probíhá ve školce Jablonka-Hájanka. V létě dokončila studium první skupina deseti studentů. Další doufají, že dokončí zadané úkoly na podzim. Mezitím začala pracovat nová skupina 35 studentů v prvním ročníku. Když pak bude dost zájem, bude ta skupina pokračovat jako vzdělávání. www.vzdelavanie.iwaldorf.sk

Vzdělávání pro učitele, které probíhalo tři roky je zakončeno a v září začal nový ročník, opět ve spolupráci Dunaj Univerzity z Vídně.

To znamená také to, že studium bude akreditováno jako magisterské pro waldorfské pedagogiky. Přednášející jsou z části ze Slovenska, z části z Rakouska. Další informace: www.iwaldorf.sk

Prohlubující seminář pro učitelky mš – Košice květen 2016

Od roku 2014 získávají semináře nyní více regionální charakter. Má to také svůj význam, protože v Košicích dosud nebyla velká nabídka. Kromě toho mohou semináře být nyní více kontinuální, protože přímo navazují na potřeby školky v Košicích.

Níže podepsaný pracoval s kolegiem školky 8.-16.května a na prohlubovacím semináři 13.-15.května s tématem "Vývoj řeči malého dítěte v souvislosti s výchovou".

ČECHY

Mateřské školky

Vzdělávání pro učitelky mateřských školek

Základní semináře jsou v Praze 23.-25. září, 4.-6. listopadu, 9.-11. prosince.

Pedagogická dílna

Dílny pro učitelky, které zakončily vzdělávání fungují už od roku 1998. V průběhu let bylo probráno mnoho pedagogických témat, jako například otázky kolem éterného těla, výchovy a několik let se probíral a zkoušel v praxi nový hodnotící model.

Minulý seminář byl 21.-22. října ve školce Emilky Vítkové v Klatovech. S asi patnácti účastnicemi jsme pracovali počtvrté s tématem vývoje řeči. Cvičili jsme hlásky, studovali rozvoj řeči a objevovali fenomén řeči mezi zvukem a

významem. Dále jsme zkoušeli cvičení na téma řeč a komunikace. Jaké jsou naše základní postoje, když hovoříme? Jaká dynamika je v rozhovoru funkční? Kde může nastat chyba? Jak hovořit s malými dětmi?

Další seminář bude 17.-18.března ve svobodné školce v Praze 6..Budeme pokračovat na toto téma. Více informací : Jiroutovahelena@seznam.cz

Konzultační skupina školek z Českých Budějovic a Písku

V létě 2015 byla založena nová pracovní skupina se svobodnými školkami z jižních Čech: České Budějovice a Písek. Úkolem bylo zmapovat situaci týkající se spolupráce mezi waldorfskou základní školou a školkou. V pracovní skupině jsou dvě vedoucí učitelky : Adéla Havlova, Marie Hajkova a níže podepsaný. Setkání byla 4. května a 28. června, 31. října a 12. prosince v Písku. Záměrem je, vytvořit dílo, které bude přínosné i pro ostatní. V nadcházejícím období budeme věnovat pozornost hlavně otázkám ohledně: formování rozhodnosti, schůzování a zacházení s mandáty.

Spolupráce přináší plody i v dalších rovinách, protože práce doprovodného vedoucího sebou přináší různá posláná a otázky. Proto bude tato skupina dále pokračovat, jako konzultační kroužek. Další setkání 20.února v Písku.

Regionální spolupráce v Jižních Čechách

Činnost výše jmenované pracovní skupiny vyústila v iniciativu k založení spolupráce a setkáváním mezi několika svobodnými školkami na jihu Čech: Písek, České Budějovice, Tábor a Strakonice. První orientační schůzka byla 9. června v Písku. Následující setkání bude v říjnu v Táboře. V první fázi se jedná o setkání a shodu. Postupně se projeví, jaká pravidelná forma a obsah bude nejvhodnější. Další setkání bude v 12. lednu v Tábor.

Mateřská školka v Českých Budějovicích

Školka v Českých Budějovicích tvoří organizační celek se svobodnou školou ve městě jako soukromé zařízení. Školka funguje v přestavěném obytném domě s hezkou velkou zahradou v Rudolfově, na předměstí Budějovic.

To jí dodává příjemnou osobní atmosféru. Místnosti jsou zde o něco menší než třídy bývají. Proto jsou tu dvě skupiny po přibližně 15ti dětech. Kolegium se připravuje na získání waldorfského statutu. Níže podepsaný navštěvuje školku již pět let jako mentor. Minulý školní rok jsme pracovali s tématem prohlubování rozhovor o dítětem a se schopnostmi diagnostických rozpoznávání. Od června jsme začali s novým tématem, hlavně o interní spolupráci a rozhodování. Setkání byla 26.7. a 9.8. S tímto tématem budeme ještě pokračovat s učitelkami.

O tuto školku je takový zájem že by se mohly naplnit čtyři třídy místo dvou. Proto zde chtějí přestavět půdní prostor pro další třídu. K tomu jsou potřeba peníze. Tak se hledají zdroje. Chcete-li přispět prostřednictvím účtu Nadace Helias, dodáte označení : verbouwing kleuterschool Ceske Budejovice. Předem děkujeme !

Kruh mentorů mateřských školek

V létě 2014 se zformovala skupina mentorů svobodných mateřských školek, kteří se společně chtějí dále rozvíjet pro své poslání. Scházíme se několikrát do roka, vyměňujeme si zkušenosti a prohlubujeme chápání některých témat. Vytvořil se rámec pro pozici mentorů uvnitř asociace a ve školkách. Nyní se vytváří orientační rukověť pro mentory.

V tomto kruhu nyní společně pracují: Milena Dufkova, Helena Jiroutova, Emilka Vítkova, Hana Neubaurová a níže podepsaný

Navštěvují školky v Brně, Plzni, Českých Budějovicích, Písku, Praze (Malý Velký Strom). S dalšími školkami jsme v jednání.

Kruh se sešel v Praze 28.5., 30.7. a 15.10. Příští setkání bude 2. ledna.

Mateřská centra

Kruh mateřských center

Mateřská centra nabízejí prostor pro matky s malými dětmi do čtyř let kde se mohou setkávat. Od roku 1999 se zakládá v Čechách stále více těchto center, která se sdružila v Kruhu mateřských center a chtějí vycházet z waldorfské pedagogiky. Tento kruh je členem IASWECE (International Association for Steiner/Waldorf Early Childhood Education), skupiny 0-3 roky. Jednotlivá centra však nemají přízvisko „waldorfská“, protože k tomu není dán žádný profil, žádné vzdělávání apod.

Od jara 2012 dostal Kruh jako sdružení vlastní právní formu a je tak lépe vybaven pro dosažení fondů. Vedení tvoří Hana Hajnová, Jana Vyskočilová, Jana Švejnová a Pavlina Koblíhová, vedoucí školky v Praze 6. Cornelis Boogerd zůstane, formálně, jako cizinec, ve spojení s výkonnou radou.

Semináře pro matky

Dvakrát ročně organizují Hana Hajnová, Pavlina Koblíhová a Cornelis Boogerd semináře pro matky s malými dětmi z celé země ve svobodné školce v Praze 6. Pavlina Koblíhová podporuje tyto semináře, jako organizátorka ve školce. Dále bývá jednou za rok setkání, dopoledne interní a odpoledne otevřený seminář. Poslední bylo v sobotu 4.6. Ráno se sešly vedoucí mateřských center k rozhovorům o interních záležitostech, odpoledne vedl níže podepsaný otevřený seminář s tématem: *Mateřství, umění spojení a odpoutání.*

Minulý seminář byl 5.listopadu 2016 ve školce v Praze 6 s Carlou Meertens z Nizozemska. Pracovala na téma: 'Výchova vůle.' Další seminář je plánován na 11. března ve svobodné školce v Praze 6. Ještě není známo, kdo přijede jako přednášející. Více informací: www.ikruh.cz

Seminář pro mateřská centra 31-10-2016 – Praha ,Dusíkova

Okružní cesta Leo Kleina

Poslední léta se stalo tradicí, že Leo Klein na podzim navštívuje několik svobodných škol, kde pracuje s učiteli a pořádá umělecké kurzy pro rodiče. Také tento rok cestoval Leo pět týdnů po Čechách a navštívil školy například v Praze, Příbrami a Písku.

Antroposofické lékařství

Veřejný roční kurz v Brně

Akademie Miloše Brabinka otevřela v Brně roční kurz antroposofické medicíny pro zájemce, nejen z řad lékařů. Jedná se o introdukci během deseti víkendů a závěrečnou písemnou práci. Kurz neposkytuje právo k titulu antroposofického lékaře.

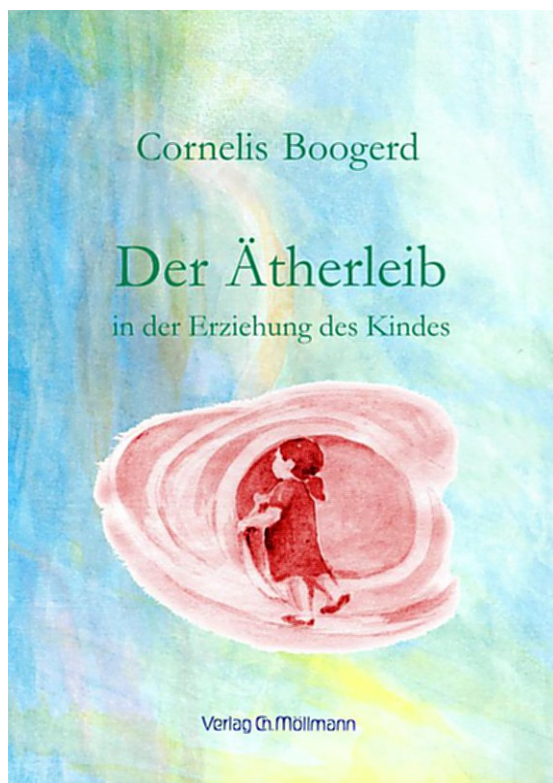
Tříleté studium v Praze 9

Toto vzdělávání je určeno pro lékaře, farmaceuty a různé terapeuty. Zde mohou získat diplom antroposofického lékaře. Spolupracuje zde 57 docentů z různých zemí 2017. Toto studium začne v září 2017. Informace o obou studiích: <http://www.antroposoficka-medicina.com/?o-studiu,22>

Publikace

Novinka v německém jazyce:

“Éterné tělo ve výchově malého dítěte”.

Je potěšující, že kniha “Éterné tělo ve výchově malého dítěte” vyšla nyní také v němčině. Eva Begeer udělala výborný překlad. Kniha je vydaná u Verlag C. Möllmann. V příloze posílám odkaz s dalšími informacemi. Po nizozemském (Nearchus CV), českém (Fabula), a anglickém (Florisbooks) vydání je toto čtvrtý překlad. Mezitím se pracuje také na dalším překladu a to do ukrajinštiny a ruštiny.

Pro každý jazyk, se kapitoly o typech éterného obsahu v lidových písních a dětských říkankách, přepisují a doplňují příklady, známými v dané zemi.